

dock i London på tjänsteresa men vi kopplade upp honom från mobiltelefonen in i högtalارانläggningen vilket väckte glada miner hos åhörarna. Det var en mycket lycklig Ingvar som svarade på frågor om hur han förmått pricka så rätt!

Nästa årsmöte 2007 går turen till Linköping. Vi ses där! Innan dess kan ni dock passa på att besöka förbundets hemsida www.swepsa.org som visar nya styrelsen och ger nya länkar till jobbsökningar och konferenser för den som vill röra på sig.

KATARINA ECKERBERG
ORDFÖRANDE

Rapporter från Statsvetenskapliga förbundets årsmöte i Karlstad 2006

Närmare 120 personer deltog i Statsvetenskapliga förbundets årsmöte i Karlstad, 12-14 oktober 2006. De inhemska forskarna fick sällskap av ett relativt stort inslag av forskare från andra länder: Finland, Norge, Storbritannien, USA och Italien. Årsmötet innehöll förutom workshops två paneldiskussioner, en minnesstund för Jörgen Westerståhl, ett besök hos Frimurarlogen där unionen mellan Norge och Sverige upplöstes samt en mottagning hos landshövding Eva Eriksson. Här följer rapporter från de workshops som genomfördes.

Bolognaseminarier

Bolognaseminarier samlade elva studierektorer/motsvarande (eller deras ombud) från tio olika lärosäten. Deltagarna

kom från universiteten i Göteborg, Karlstad, Linköping, Lund, Stockholm, Uppsala och Örebro samt högskolorna i Halmstad, Mälardalen och Södertörn. Syftet med seminariet var att utbyta information om de förändringar som institutionerna nu planerar med anledning av Bologna processen och att diskutera samordningsbehov.

Ett bestående intryck från seminariet är att utfallet av Bologna processen – särskilt utbudet av masterutbildningar och införandet av ECTS-betyg – ser ut att bli högst olika i landet. Till viss del beror detta på att statsvetarmiljöerna har olika förutsättningar, men minst lika viktigt är att styrningen av processen på respektive lärosäte varierar starkt. En del institutioner har i betydligt större utsträckning än andra att anpassa sig till direktiv från högre nivåer (rektor, fakultetsnämnd). Redan en jämförelse av universiteten i exempelvis Uppsala och Stockholm visar att det idag planerade utbudet av ämnesmasters inom hela samhällsvetenskaplig fakultet varierar mycket stort.

Lägesrapporterna från de närvarande institutionerna får oss att tro att det i hela landet inte kommer att finnas mer än en handfull renodlade statsvetenskapliga masterutbildningar när Bologna processen är fullt genomförd. Betydligt vanligare kommer istället att vara att statsvetenskapen finns med som ett huvudämne i olika tvär-/mångvetenskapliga masterutbildningar. En stor del av de interna diskussionerna ute på institutionerna idag fokuserar med andra ord på ämnesövergripande snarare än ämnesspecifika problemställningar och överväganden.

Bologna processens övergripande mål är att främja rörlighet och anställningsbarhet. Lägesrapporterna från de deltagande institutionerna får oss dock tro att vi, åtminstone på kort sikt, snarare går mot

ökade skillnader mellan olika lärosäten i landet. Detta innebär en situation med två olika betygssystem, med olika krav på ämnesdjup för tillträde till avancerad nivå och med två olika utbildningar på avancerad nivå (master- eller magisterutbildning). Med stor sannolikhet kommer institutionerna därmed också att i framtiden ställas inför en betydligt mer heterogen grupp av sökande till utbildningen på forskarnivå.

Bolognaprocessen har väckt intressanta frågeställningar om den högre utbildningens roll, om specialisering och samverkan inom/mellan lärosäten. Samtidigt ställer den institutionerna inför stora utmaningar och många beslut återstår ännu att fatta. Det råder dessutom ännu en stor osäkerhet om efterfrågan och resurser för de tvååriga masterutbildningar som nu planeras. Vår förhoppning är dock att fler Bolognaseminarier ska kunna ordnas i framtiden för fortsatt utbyte av information och diskussion av samordningsbehov. Detta gäller inte minst frågor som rör forskarutbildningen (kursutbud, tillgodoräkningen osv.).

GÖRAN BERGSTRÖM OCH
MICHAEL KARLSSON
GORAN.BERGSTROM@STATSVET.SU.SE
MICHAEL.KARLSSON@SH.SE

Comparative Politics

The comparative politics working group showcased a diverse set of papers covering a broad range of empirical and theoretical themes from within the subfield. In the nine papers that were presented, the working group had the opportunity to discuss qualitative approaches to the study of identity politics in a variety of African settings, as well as the quantitative study of party and electoral systems in the Nordic and European context. Historical

institutionalist case studies also figured prominently, with two papers focusing the group's attention on how challenges faced by the Swedish welfare state can best be understood. Additionally, presenters highlighted the need to develop more general explanations for the determinants of migration policy, the puzzle of liberal and nationalist strains of discourse within the Liberal Party's treatment of integration policy, and how the EU poses a special dilemma for the Swedish Social Democratic Party.

Participants in this group benefited from a rich and eclectic mix of the wide range of issues that currently constitute the comparative politics subfield. Equally important though was the collegial tone that prevailed throughout the three days of discussion. Far from a rigid seminar format, members of the working group successfully managed to create a setting in which genuine conversation flowed back and forth as ideas and approaches were debated.

GREGG BUCKEN-KNAPP OCH
ISABELL SCHIERENBECK
GREGG.BUCKEN-KNAPP@KAU.SE
ISABELL.SCHIERENBECK@POL.GU.SE

Internationell politik

Arbetsgruppen i internationell politik samlade tjugotvå deltagare och behandlade tolv uppsatser. Seniora forskare var i majoritet men inte mindre än fem av sju deltagande doktorander presenterade uppsatser. Tolv lärosäten eller institut var representerade. Diskussionerna kännetecknades av stort engagemang och fördes i en konstruktiv anda. Tre författare berörde uttryckligen aspekter av svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Joakim Norberg (Umeå) redovisade, som del av sin kommande avhandling, förskjutningar i bety-

delsen av idémål i den socialdemokratiska regeringens argumentation i samband med 1970-talets Vietnamkrig respektive inför Irakkriget 2003. Ann-Marie Eken-gren (Göteborg) diskuterade idéers betydelse för Olof Palmes syn på EEC-frågan och på materiellt svenskt stöd åt afrikanska befrielseströmmar. Erika Svedberg (Örebro) presenterade delar av en studie – gjord tillsammans med Annika Kronsell – av svensk värnpliktspolitik förstådd i ett genusperspektiv. Internationella organisationer och institutioner stod i centrum för Per Jansson och Peter Håkansson (båda Linköping). Jansson presenterade inledningskapitlet till en planerad bok om internationell skilljedom, Håkansson teoretiska utgångspunkter för sin avhandling om FN-systemets reformering och dess inverkan på internationell politisk auktoritet. Ulrika Möller (Göteborg) och Monica Svantesson (Stockholm) behandlade EU-politik i sina uppsatser. Möller diskuterade tre post-neutrale (Finland, Sverige, Österrike) medlemsstaters nutida säkerhetspolitiska vägval. Svantesson belyste hur åtgärder för att motverka illegal immigration institutionaliserats inom EU:s så kallade *protection space*.

Hans Agné (Stockholm) utgick från svårigheten för forskare inom skilda fält att kommunicera med varandra och att ta till sig varandras forskningsresultat och föreslog några steg för att möjliggöra en bättre gemensam förståelse av fenomenet globalisering bland demokratiteoretiker och forskare verksamma inom internationell politisk ekonomi (IPE). Linus Hagström (UI) diskuterade olika uppfattningar om karaktären av japansk utrikespolitik utifrån fallet Nordkorea. Betydelsen av offensiv respektive defensiv militär förmåga för statsaktörers bedömning av säkerhetsdilemmat problematiserades och

diskuterades i Marco Nilssons (Göteborg) uppsats.

Två av arbetsgruppens uppsatser erbjöd deltagarna att komma in tidigt i planerade forskningsprocesser. Bo Petersson (Lund) presenterade idéer om ett projekt där diasporagrupperns formering, agerande och betydelse för Uzbekistans demokratisering studeras. Säkerhetsstaten, som begrepp och fenomen, var ämnet för den forskningsöversikt som lades fram av Michael Karlsson (Södertörn).

HANS LÖDÉN
HANS.LODEN@KAU.SE

Karlstad Seminar on Studying Political Action

The second Karlstad Seminar on Studying Political Action (KSSPA) gathered together scholars from different countries, different sub-disciplines and at different stages of their research careers. Far from resulting in a scattered workshop, the participants were in agreement about the need to address the challenges involved in empirically analysing emerging forms of political action, as well as addressing the need for rethinking theoretical frameworks in relation to such developments.

The seminar was divided into three sessions, each spearheaded with a presentation by an invited speaker. The first session, organised around the theme of E-Political Action, was introduced by Lance Bennett (University of Washington, Seattle) who spoke on "Digital Media and Protest Mobilization: How Individual Level Political Networks Can Affect the Speed and Scale of Collective Action." This was followed by two papers exploring the implications of ICT in democratic politics. Magnus Lindh (Karlstad) and Lee Miles (Liverpool) presented a study of internet use by Swedish parliamentarians, while

Tapio Häyhtio and Jarmo Rinne (both Tampere) discussed different discourses of political citizenship in relation to e-political participation in the Finnish context. In this session as well as the next, the papers presented reported on the use of innovative methods and new sources. Francesca Forno (University of Bergamo) opened the second session on Political Consumerism and Globalized Political Action, presenting a new project in the paper "Political Consumerism Off/Online: Some Considerations from Italy." Henric Barkman (Karlstad) followed with an analysis of political consumers of food on the basis of the Welfare Quality survey. Hilde Ibsen (Karlstad) introduced a historical/theoretical note by approaching the concepts of the citizen consumer and consumer citizen via a close reading of the work of David Riesman and Hannah Arendt. Fredrik Uggla (Uppsala) problematised assumptions regarding the extent to which social movements really are becoming globalised in a study of French and Swedish organisations. The final session was devoted to Political Action Theory. Christine Chwaszcza (EUI, Florence) opened the session with a talk on "Democratic Politics and Collective Action: Some Arguments against Consensus." The two papers that followed continued to draw out the theme of critically re-examining theoretical frameworks in relation to empirical developments. Sofia Näsström (Stockholm) probed the democratic potential of "the multitude" as an alleged contemporary alternative to "the people," while Alexandra Segerberg (Stockholm) considered the foundations of collective action theory in the light of contemporary forms of political action such as "swarming." Michele Micheletti and Alexandra Segerberg were workshop directors. The 1st KSSPA was held in June 2005. For in-

formation see <http://www.sam.kau.se/stv/ksspa/index.htm>. The 3rd KSSPA will be held in fall 2007.

MICHELE MICHELETTI
MICHELE.MICHELETTI@KAU.SE

Politisk organisering

Cirka tjugo personer hade anmält sig till arbetsgruppen i politisk organisering. De flesta institutionerna i Sverige var representerade; till detta skall läggas två norska och en finländsk deltagare. Nio uppsatser behandlades. Aktiviteten var stor och både yngre och mera seniora forskare deltog livligt i diskussionen, som kännetecknades av prestigelöshet och konstruktivitet. Genom att de allra flesta uppsatserna rörde forskningsprojekt som befinner sig i ett tidigt skede kom diskussionen i ett flertal fall att handla om design; många olika uppslag till alternativa handlingsvägar penetrerades. Mitt allmänna intryck är att författarna fick med sig många goda förslag.

Sara Nyhlén, Mittuniversitetet Östersund presenterade en avhandlingssidé om varför vissa kommuner lyckas skapa tillväxt trots ogynnsamma villkor; vilka faktorer är de avgörande? Fallet Åre stod i centrum. Erland Sköllerhorn, Länsstyrelsen i Västerbottens län och Umeå universitet redovisade något som närmast kan beskrivas som en förstudie om hur miljötillståndet i regioner/län kan studeras med stöd av olika indikatorer. Tomas Mithander, Karlstads universitet, presenterade ett projekt om hur arbetet med hållbar utveckling kan studeras i ett policyperspektiv, med svensk konsumentpolitik som fall. Anders Fredrikssons, Göteborgs universitet, avhandlingsprojekt behandlar läraren (som tjänsteman) utifrån ett förvaltningssteoretiskt perspektiv. Marianne Danielssons och Nils Herttings paper har

titeln ”Politisk integration genom ”hybriddemokratiska” institutioner: ett utvärderingsprojekt”. I detta behandlas former för utövande av demokrati i segregerade bostadsområden i Stockholm. Hans Christian Höyer, Högskolan i Hedmark och Karlstads universitet, redovisade en projektidé om en svensk motsvarighet, och därmed en komparativ studie, till hans avhandling om mindre förvaltningsreformer på regional nivå i Norge. Svend Dahls avhandlingsprojekt behandlar relationen mellan partieliter och partiaktiviteter. Andreas Bergh och Gissur Erlingsson, Ratio, diskuterar förståelsen av och förklaringar till den liberalisering som skett av den svenska välfärdsstaten 1985-2000. Slutligen presenterade Jörgen Johansson, Högskolan i Halmstad, ett antal idéer om fördjupad forskning kring de nya regionerna och den kommunala självstyrelsen.

Spännvidden mellan de olika uppsatsernas teman var således stor. Spridningen var också stor vad gäller teorianknytning; på ett metodmässigt plan indikerades att fallstudier av varierande slag kommer att användas i de flesta planerade studier.

P O NORELL
P.O.NORELL@KAU.SE

Politisk teori

Arbetsgruppen i *Politisk teori* hade stor uppslutning, där drygt 20 deltagare diskuterade 14 papper från en mängd olika problemområden inom subdisciplinen. Den präglades alltså framförallt av pluralism. Det finns dock ett par huvudteman som kan lyftas fram som dominerande under konferensen. Ett tema var en diskussion kring fenomenet ”Den andre”, både i empiriska termer i form av analyser av invandringspolitik, och i filosofiska termer i form av inklusion/exklusion. Frågor som

diskuterades var t ex den moderna demokratins svårighet att förena de två demokratiska idealen folksuveränitet och individers rättigheter. Spänningen mellan ett ”demos” rätt att lagstifta om inneslutande eller uteslutande i staten och varje utanförstående individs rättigheter uppenbarar sig både teoretiskt och praktiskt vid diskussionen av invandringsfrågor.

Ett annat tema som är värt att lyfta fram är intresset för framtiden. Gruppen diskuterade rättviseteorier i relation till framtida generationer och de problem som uppstår vid en enkel överföring av dominerande teorier på en framtidskontext. Därtill diskuterades hur lokalpolitiska strategier vuxit fram med ”framstegstanken” som formerande drivkraft och hur både idéer om framtiden och ”framsteget” präglar politisk teori och praktik.

Vad gäller internationell politisk teori var det dominerande temat relationen mellan mänskliga rättigheter och demokrati. Hur ska modern demokratiteori förstå relationen mellan demokrati och mänskliga rättigheter? Vilken form av moralisk kosmopolitanism är mest förenlig med kosmopolitisk demokratiteori? Medan moralteorier ägnar sig åt ”berättigande” (justification) så ägnar sig demokratiteori huvudsakligen åt ”legitimerande” (legitimacy). Vi diskuterade hur man kan/bör förstå relationen mellan berättigande/legitimerande inom en internationell demokratikontext.

Avslutningsvis kunde man spåra ett idékritiskt tema under konferensen, med papper som framförallt fokuserade på internteoretiska problem. Till exempel diskuterades olika tolkningar av emancipationsbegreppet inom Kritisk teori (Horkheimer, Adorno, Marcuse, Habermas) samt vilken innebörd den ”politiska samfälligheten” har inom den radikala demo-

kratitraditionen (Laclau/Mouffe) och vilken roll den kan/bör spela.

**EVA ERMAN OCH
ULF MÖRKENSTAM**
EVA.ERMAN@STATSVET.SU.SE
ULF.MORKENSTAM@STATSVET.SU.SE

Politologisk metodologi

Troligen för första gången anordnades en arbetsgrupp i politologisk metodologi. Gruppen samlade totalt tio deltagare och behandlade sju uppsatser. Uppsatserna representerade olika metodologiska inriktningar inom ämnet. Henrik Oscarsson (Göteborgs universitet) presenterade ett pågående arbete med att utveckla e-paneler som metod för att få in underlag om bland annat kampanjeffekter. Presentationen följdes av en diskussion om vilka möjligheter och begränsningar som webbaserade paneler ger. Mikael Sandberg (Högskolan i Halmstad) presenterade ett kommande forskningsprojekt om ungdomars förhållningssätt till teknik och demokrati. Bland annat kommer projektet att studera spridningseffekter gällande attityder, vilket gav anledning till diskussion om hur man kan mäta spridningseffekter och genomföra longitudinella analyser. Daniel Silander (Växjö universitet) presenterade också en skiss till ett kommande forskningsprojekt om internationella aktörers betydelse vid demokratiseringsprocesser. Uppsatsen gav bland annat upphov till diskussioner om utformningen av komparativa studier och hur effekter av

aktörers handlingar kan studeras. En metod för att analysera mentala processers uppbyggnad presenterades av Thomas Denk (Karlstads universitet) i en uppsats, som följdes av diskussioner om möjliga tillämpningar av metoden. Carsten Anckar (Åbo Akademi) diskuterade i sin uppsats två utvecklingslinjer inom komparativ forskning: den ökade tillgången av data och utvecklandet av nya analysmetoder. Med utgångspunkt i uppsatsen diskuterade arbetsgruppen vilka konsekvenser denna utveckling har fått för forskning inom komparativ politik. I sin uppsats tillämpade Maria Anckér (Åbo Akademi) och Pär Olausson (Mittuniversitet) ett par av de metoder som har utvecklats inom komparativ forskning. Metoderna tillämpades i syfte att få förståelse om förekomsten av autonomi för öar. Arbetsgruppen avslutades med att Charlotta Söderberg (Umeå universitet) presenterade sin avhandlingspromemoria. Ämnet för den kommande avhandlingen är horisontell policyintegration inom bioenergiområdet, vilket också aktualiserar frågor om flernivåprocesser. Sammantaget var diskussionerna i arbetsgruppen konstruktiva och stimulerande. Förhoppningen är därför att arbetsgruppens tematik ska återkomma vid kommande årsmöten.

THOMAS DENK
THOMAS.DENK@KAU.SE